

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Штучний інтелект в інформаційно-аналітичному забезпеченні
міжнародних відносин
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Штучний інтелект в інформаційно-аналітичному забезпеченні міжнародних відносин» підготовки бакалавра

Розробник: Федонюк Сергій Валентинович, доцент кафедри міжнародних відносин, кандидат географічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Балак І. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

протокол № 7 від 30 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» СЗ «Міжнародні відносини» «Міжнародні відносини» Освітній рівень - бакалавр	Вибіркова
150 год / 5 кредитів		Рік навчання: 3
ІНДЗ: €		Семестр: 6 Лекції: 10 Семінарські (практичні) заняття: 20 Самостійна робота: 110 Консультації: 10 Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача (- ів)

ППП - Федонюк Сергій Валентинович
Науковий ступінь - кандидат географічних наук
Вчене звання - доцент
Посада - доцент кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу
Контактна інформація sergii.fedoniuk@vnu.edu.ua.
Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Освітній компонент спрямований на формування у здобувачів магістерського рівня практичних навичок використання штучного інтелекту в інформаційно-аналітичному забезпеченні міжнародних відносин шляхом проєктування, налаштування та застосування спеціалізованих GPT-асистентів.

Курс орієнтований не на користувацьке застосування генеративних моделей, а на створення **аналітичних інструментів**, здатних підтримувати збір, структурування, аналіз та інтерпретацію інформації з відкритих джерел (OSINT), з урахуванням обмежень ШІ, необхідності валідації результатів та принципу **human-in-the-loop**.

2. Мета й завдання

Сформувати у здобувачів освіти здатність **проєктувати та застосовувати інструменти штучного інтелекту** для аналітичної підтримки досліджень і рішень у сфері міжнародних відносин, з дотриманням професійної та аналітичної відповідальності.

Завдання

- ознайомлення з роллю ШІ в сучасній аналітичній екосистемі міжнародних відносин;
- формування інструментального мислення щодо GPT як аналітичного засобу;
- опанування методів застосування GPT для OSINT;
- розвиток навичок аналітичної обробки інформації з використанням ШІ;

- формування критичного ставлення до результатів генеративних моделей;
- підготовка прикладних аналітичних інструментів і продуктів.

3. *Soft skills*

- критичне та системне мислення;
- аналітична відповідальність і здатність до валідації рішень;
- інструментальне мислення (мислення категоріями процесів, а не інтерфейсів);
- робота з невизначеністю та неповними даними;
- навички постановки складних аналітичних завдань;
- здатність пояснювати логіку аналітичних рішень;
- етична чутливість у роботі з інформацією та технологіями;
- навички презентації складних аналітичних продуктів.

4. *Структура освітнього компонента.*

Змістовий модуль	Тема	Лекції (год)	Практичні (год)	Самостійна робота (год)	Форми контролю
Модуль 1. ШІ в аналітичній екосистемі МВ	Тема 1. ШІ та аналітика в міжнародних відносинах	2	2	18	ДС 15
	Тема 2. Аналітична відповідальність і human-in-the-loop	2	2	18	РЗ/К 15
Разом модуль 1		4	4	36	
Модуль 2. GPT як аналітичний інструмент	Тема 3. Проектування спеціалізованих GPT	2	4	20	РЗ/К 15
	Тема 4. GPT для OSINT і первинного аналізу	2	6	24	РЗ/К 15
Разом модуль 2		4	10	44	
Модуль 3. Валідація та проєктна аналітика	Тема 5. Перевірка результатів і поєднання методів	1	2	15	ДС 15
	Тема 6. Проєктний модуль	1	2	15	ІНДЗ/ІРС 25
Разом модуль 3		2	4	30	
Усього		10	20	110	Залік

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота

здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Питання і завдання для самостійної підготовки

Питання

Межі застосування ШІ в аналітиці МО.

Типи галюцинацій і аналітичних упереджень GPT.

Відмінність між автоматизацією і делегуванням рішень.

Ризики AI-assisted OSINT.

Принцип human-in-the-loop у стратегічних рішеннях.

Критерії коректності аналітичного результату.

Роль аналітика в умовах ШІ.

Етичні обмеження застосування генеративних моделей.

Завдання

розробити концепцію спеціалізованого GPT для міжнародної проблеми;

описати аналітичний пайплайн (джерела – обмеження – виходи);

протестувати GPT на суперечливих даних;

порівняти GPT-аналіз із ручним аналізом;

підготувати аналітичну пояснювальну записку;

сформулювати рекомендації щодо безпечного використання ШІ.

IV. Політика оцінювання

Відвідування та / або участь: відвідування та активна участь є класифікованим складником курсу, що оцінюється, дистанційна онлайн участь студента допускається за умови наявності у нього відповідних технічних засобів - у такому разі здійснюється онлайн-нарада в команді MSTeams. Для оцінювання активності на заняттях здійснюється фіксація присутності студентів на заняттях і їхня активність на підставі відповідних показників компонента Insights (команди курсу в MS Teams)

Академічна доброчесність та співпраця: не допускається порушення норм авторського права, у разі виявлення плагіату письмова робота студента не оцінюється. Заохочується групова робота із презентацією її результатів у розділі “Простір для співпраці” електронного блокнота для класу (команди курсу в MS Teams).

Студенти з обмеженими можливостями: можуть брати дистанційну (онлайн) участь на підставі особистого звернення.

Заява про стан здоров'я студентів: у випадку погіршення стану здоров'я він, на підставі особистого письмового звернення (електронною поштою або в дописах команди MS Teams може брати дистанційну онлайн-участь у заняттях.

Мобільні пристрої: заохочується використання мобільних пристроїв - застосовується підхід BYOD (Bring Your Own Device).

Затримки виконання: допускається за умови наявності непереборних обставин, що перешкоджали вчасному представленню, що підтверджується документально (наприклад, довідка лікаря).

Повторне оцінювання: допускається на підставі обґрунтованого письмового звернення студента (електронною поштою або в дописах команди MSTeams), але не пізніше як протягом одного тижня після основного оцінювання.

Політика відвідування та / або участі: відвідування та активна участь є оцінюваним складником курсу

V. Підсумковий контроль

Складання заліку з курсу регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_PolozhprootzinPe%25D0%B4_redMED.pdf<https://surl.lu/kyqyrp>).

Можливість отримання додаткових (бонусних) балів

На факультеті міжнародних відносин діє відповідна система бонусів, і студентам може бути додано не більше 15 балів до поточного контролю.

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що студент виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. Якщо студент не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які студент набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо студент протягом поточної роботи набрав менше 60 балів, складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	зараховано
82 – 89	
75 81	
67 74	
60 66	
1 – 59	не зараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

Навчальні посібники та монографії

Malone T., Bernstein M. The Handbook of Collective Intelligence. MIT Press, 2022.

<https://mitpress.mit.edu/9780262047400/the-handbook-of-collective-intelligence/>

Grimmer J., Roberts M., Stewart B. Text as Data. Princeton UP, 2022.

<https://press.princeton.edu/books/hardcover/9780691207549/text-as-data>

Benkler Y., Faris R., Roberts H. Network Propaganda. OUP, 2023.

<https://global.oup.com/academic/product/network-propaganda-9780190923624>

von Krogh G., Lifshitz-Assaf H. Open Strategy. MIT Press, 2024.

<https://mitpress.mit.edu/9780262546846/open-strategy/>

Наукові статті

Lifshitz-Assaf H. et al. Academy of Management Journal, 2023.

<https://journals.aom.org/doi/10.5465/amj.2021.0584>

Majchrzak A., Jarvenpaa S. Organization Science, 2022.

<https://pubsonline.informs.org/doi/10.1287/orsc.2021.1525>

Faraj S. et al. Information and Organization, 2024.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1471772723000542>

Аналітичні матеріали

OECD. Collective Intelligence in the Public Sector, 2023.

<https://www.oecd.org/gov/innovative-government/collective-intelligence-public-sector.htm>

European Commission JRC. Crowdsourcing and AI for Policy Making, 2024.

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/publications/crowdsourcing-open-collaboration-policy-making_en

UNDP. Collective Intelligence and Digital Cooperation, 2023.

<https://www.undp.org/publications/collective-intelligence-and-digital-cooperation>

NATO StratCom COE. AI and Strategic Communications, 2024.

<https://stratcomcoe.org/publications>

Додаткова література:

Федонюк С.В. Семантичний аналіз і штучний інтелект у дослідженнях міжнародних відносин: можливості та перспективи в умовах VUCA // Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень : матеріали IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Луцьк, 1 листопада 2024 р.) / уклад. С. Кулик, О. Борисюк. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. С. 71–72. PDF.

https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2_%D0%9A%D0%9E%D0%9D%D0%A4_01_%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D0%B0_2024_%D1%80_.pdf

Федонюк С. В. Застосування технології ChatGPT для інтен-аналізу й прогнозування в міжнародних відносинах. *Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень : Матеріали III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Луцьк, 15 листопада 2023 р.)* / укладачі: С. Кулик, А. Моренчук.–Луцьк, Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. С. - 85-87.

https://wiki.vnu.edu.ua/index.php?title=%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9A%D0%9E%D0%9D%D0%A4%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%A6%D0%86%D0%87_%D0%9B%D1%83%D1%86%D1%8C%D0%BA,_15_%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D0%B0_2023_%D1%80_.pdf&page=4

Інтернет-ресурси:

14. **Voyant Tools Official Website** – <https://voyant-tools.org>

Офіційний сайт інструмента **Voyant Tools** з документацією та прикладами.

15. **Text Mining in R** – <https://cran.r-project.org/web/packages/tm/tm.pdf>

Офіційний довідник пакету R для текстового майнінгу, що охоплює основи аналізу текстів.

16. **Machine Learning for Text Analysis** –

<https://machinelearningmastery.com/text-data-preparation-machine-learning-python/>

Інформаційний ресурс із практичними порадами для підготовки текстових даних та їх аналізу за допомогою машинного навчання.

